

Avtal om upprättande av en associering mellan EU och Centralamerika

Europaparlamentets resolution av den 11 december 2012 om utkastet till rådets beslut om ingående av avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan (16395/1/2011 – C7-0182/2012 – 2011/0303(NLE))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av utkastet till rådets beslut (16395/1/2011),
- med beaktande av avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan (16396/2011),
- med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artikel 217 och artikel 218.6 andra stycket led a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C7-0182/2012),
- med beaktande av handelskapitlet i avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan,
- med beaktande av sina resolutioner av den 15 november 2001 om en övergripande associering och en gemensam strategi för förbindelserna mellan Europeiska unionen och Latinamerika¹, av den 27 april 2006 om ett förstärkt partnerskap mellan Europeiska unionen och Latinamerika² och av den 24 april 2008 om det femte toppmötet i Lima mellan Europeiska unionen, Latinamerika och Västindien³,
- med beaktande av sina resolutioner av den 1 juni 2006 om handel och fattigdom: utformning av en handelspolitik som maximerar handelns bidrag till fattigdomslindringen⁴, av den 23 maj 2007 om EU:s handelsrelaterade bistånd⁵, av den 21 oktober 2010 om EU:s handelsförbindelser med Latinamerika⁶ och av den 12 juni 2012 om att fastställa ett nytt utvecklingsamarbete med Latinamerika⁷,
- med beaktande av sina resolutioner av den 5 februari 2009 om att förstärka de europeiska små och medelstora företagens roll i den internationella handeln⁸, av den 25 november 2010 om mänskliga rättigheter samt sociala normer och miljönormer i internationella handelsavtal⁹, av den 25 november 2010 om företagens sociala ansvar och

¹ EUT C 140 E, 13.6.2002, s. 569.

² EUT C 296 E, 6.12.2006, s. 123.

³ EUT C 259 E, 29.10.2009, s. 64.

⁴ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 261.

⁵ EUT C 102 E, 24.4.2008, s. 291.

⁶ EUT C 70 E, 8.3.2012, s. 79.

⁷ Antagna texter, P7_TA(2012)0235.

⁸ EUT C 67 E, 18.3.2010, s.101.

⁹ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

miljöansvar vid internationella handelsavtal¹ och av den 27 september 2011 om en ny handelspolitik för Europa i samband med Europa 2020-strategin²,

- med beaktande av sina resolutioner av den 5 maj 2010 om EU:s strategi för förbindelserna med Latinamerika³ och av den 5 juli 2011 om att göra EU:s utvecklingspolitik effektivare⁴,
- med beaktande av resolutionerna från den parlamentariska församlingen EU Latinamerika och i synnerhet de resolutioner som antogs vid den femte ordinarie sessionen som hölls den 18–19 maj 2011 i Montevideo i Uruguay om framtidsutsikterna för handelsförbindelserna mellan EU och Latinamerika, om strategier för skydd och skapande av sysselsättning, särskilt för kvinnor och ungdomar, och om förbindelserna mellan EU och Latinamerika i fråga om säkerhet och försvar,
- med beaktande av sin rekommendation till rådet av den 15 mars 2007 om förhandlingsmandatet för ett associeringsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater å ena sidan och de centralamerikanska staterna å andra sidan⁵,
- med beaktande av förklaringarna från de sex toppmöten mellan stats- och regeringschefer i Latinamerika och Västindien och EU som hållits i Rio de Janeiro (28–29 juni 1999), Madrid (17–18 maj 2002), Guadalajara (28–29 maj 2004), Wien (12–13 maj 2006), Lima (16–17 maj 2008) och Madrid (17–18 maj 2010),
- med beaktande av artikel 81.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av interimobetänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandena från utskottet för internationell handel och utskottet för utveckling (A7-0360/2012), och av följande skäl:
 - A. Associeringsavtalet mellan EU och Centralamerika är ett avtal som i hög grad tjänar som förebild genom att det handlar om det första biregionala associeringsavtalet som undertecknats av EU sedan Lissabonfördraget trädde i kraft.
 - B. Regional, social, ekonomisk och kulturell integration genom ingående av bilaterala och subregionala associeringsavtal utgör de centrala målen för det biregionala strategiska partnerskapet mellan EU och Latinamerika.
 - C. För att utvecklingen av förbindelserna i associeringen mellan EU och Latinamerika ska ge båda parter förmåner och medföra fördelar för alla, måste man ta hänsyn till respekten för demokratin, för rättsstatsprincipen och för varje medborgares rätt att fullt ut åtnjuta sina mänskliga rättigheter, som grundläggande beståndsdelar i den politiska dialogen.
 - D. Toppmötet i Madrid i maj 2010 gjorde det möjligt att återuppta alla förhandlingar med Latinamerika som legat nere under de senaste åren, och därmed kunde man slutföra förhandlingarna om detta associeringsavtal.

¹ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

² Antagna texter, P7_TA(2011)0412.

³ EUT C 81 E, 15.3.2011, s. 54.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2011)0320.

⁵ EUT C 301 E, 13.12.2007, s. 233.

- E. Utvecklingen av förbindelserna med Latinamerika ger ömsesidiga förmåner och medför fördelar för alla EU:s medlemsstater.
- F. I sin resolution av den 11 oktober 2007 om mord på kvinnor (kvinnomord) i Mexiko och Centralamerika samt Europeiska unionens roll i kampen mot denna företeelse¹ uttryckte Europaparlamentet sin oro över våldet mot kvinnor.
- G. Europeiska unionen är Centralamerikas främsta investerare och näst största handelspartner samt främsta biståndsgivare.
- H. Respekten för demokrati, rättsstatsprincipen och medborgarnas politiska, medborgerliga och mänskliga rättigheter i båda regionerna utgör grundläggande beståndsdelar av avtalet.
- I. Avtalet kommer att innehålla en människorättsklausul som ömsesidigt förpliktar de undertecknande parterna att vederbörligen övervaka de mänskliga rättigheterna, och att se till att klausulens praktiska tillämpning garanteras.
- J. Hög fattigdom, socialt utanförskap och social och miljömässig sårbarhet kännetecknar den centralamerikanska regionen.
- K. Associeringsavtalet förutsätter en politisk och ekonomisk associering mellan EU och regionen och dess olika länder, som tar hänsyn till de stora olikheter och orättvisor som finns mellan de båda regionerna och mellan de olika centralamerikanska länderna.
- L. Målet för avtalet bör vara att främja bland annat en hållbar utveckling, social sammanhållning och regional integration.
- M. Genom samarbete skulle EU kunna bidra till att finna lösningar som syftar till att garantera säkerheten i regionen, och säkerheten är en mycket viktig fråga i Centralamerika.
- N. Associeringsavtalet uppfyller EU:s mål att främja den regionala integrationen med utgångspunkt i handel, i enlighet med kommissionens meddelande (COM(2010)0612) om handel, tillväxt och världspolitik, och bygger på principen att handel är en drivkraft för konkurrenskraft, utveckling och skapande av sysselsättning, vilket ligger i linje med Europa 2020-strategin.
- O. Handelsdelen av avtalet är omfattande och kommer att innebära en kvalitativ förbättring och kvantitativ utökning av den uppsättning varor och tjänster som omfattas av ett frihandelsområde, och genom denna del inrättas även en ram för rättslig säkerhet som kommer att stimulera flödet av varor, tjänster och investeringar.
- P. Avtalets handelsdel kommer, beroende på vilken sektor det handlar om, att främja en omedelbar eller gradvis minskning av tullarna på asymmetriska grunder, med målet att skapa ett biregionalt frihandelsområde som omfattas av en stabil och förutsägbar ordning som uppmuntrar till produktiva investeringar, starkare ställning för den centralamerikanska regionen i världshandeln, effektiv resursförvaltning och förbättrad konkurrenskraft.

¹ EUT C 227 E, 4.9.2008, s. 140.

- Q. Ett av de grundläggande målen i associeringsavtalet, dvs. att bidra till ökad regional integration och stabilitet i Centralamerika, kommer att kunna uppnås förutsatt att de deltagande staterna (inklusive Panama) visar en klar politisk vilja och förbinder sig att övervinna svårigheter och fortsätta integrationssträvandena genom att vidta effektiva, likvärdiga och lämpliga åtgärder för att skapa ömsesidigt fördelaktiga synergier och stärka det åtagande som fastställts i associeringsavtalet och på detta sätt bidra till ekonomisk, politisk och social utveckling.
- R. Inrättandet av en ram som stärker den rättsliga säkerheten får positiva effekter för bägge parterna genom att främja ett ökat handelsflöde och ökade investeringar samt en sektoriell och geografisk diversifiering. För unionens del kommer den mest anmärkningsvärda effekten att vara den inbesparing som följer av att tullarna stegvis minskas eller avskaffas, och möjligheterna att bedriva handel och göra investeringar inom en ram för ömsesidig stabilitet och ömsesidigt förtroende. Det bör understrykas att de båda regionerna har förbundit sig att respektera och ansluta sig till det internationella regelverket, särskilt Världshandelsorganisationens och Internationella arbetsorganisationens bestämmelser. För Centralamerika innebär avtalet en starkare internationell ställning, en strategisk associering med en konsoliderad marknad och en möjlighet att främja diversifiering och locka till sig produktiva investeringar på längre sikt.
- S. Associeringsavtalet har en asymmetrisk karaktär i handelsdelen, vilket bland annat visar sig i graderingen och inrättandet av differentierade övergångsperioder för de två regionerna. På detta sätt kan produktionsstrukturerna anpassas till den nya ekonomiska och handelsmässiga situation som uppstår genom avtalets tillämpning.
- T. Bland principerna i avtalet kommer respekten för demokratiska principer och grundläggande mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen att stärka båda parternas inrikes- och utrikespolitik. Det är av stor vikt att man infört en specifik avdelning för ”Handel och hållbar utveckling”, med hänvisning till internationella normer och överenskommelser på området för arbetsrätt, miljö och styrelseformer, vilket överensstämmer med målet om en hållbar och balanserad utveckling som minskar skillnaderna inom och utanför regionerna. På detta sätt skapar man en viktig modell för framtida förhandlingar. Förhoppningsvis kommer man via handel att kunna främja ekonomisk utveckling, miljövänlig tillväxt och social sammanhållning. Det är lovvärt att man infört institutionella mekanismer och övervakningsmekanismer, såsom ett råd för handel och utveckling och ett forum för dialog med det civila samhället.
- U. Bägge regionerna har förbundit sig att respektera geografiska beteckningar och immateriella rättigheter i enlighet med internationell rätt.
- V. Samtliga länder i Centralamerika omfattas för närvarande av den särskilda stimulansordningen för hållbar utveckling och gott styre (GSP plus) som kommer att upphöra att tillämpas den 31 december 2013. Den nya ordningen för GSP kommer utan undantag att utesluta alla de länder som definieras som högre medelinkomstländer av Världsbanken. Costa Rica och Panama kommer därför att förlora sin rätt att åtnjuta detta system. GSP är ett unilateralt och tidsbestämt system som kan ses över. Det omfattar ett mindre antal produkter och utesluter de flesta jordbruksprodukter, medan associeringsavtalet kommer att förbättra samtliga centralamerikanska länders ställning på handelsmarknaden genom att det fastställer en ny rättslig ram med som är mer

omfattande och säker och som erbjuder ömsesidiga fördelar. Den nya ordningen ger möjlighet till en stegvis avreglering av handeln med varor och tjänster, liberalisering av offentlig upphandling och främjande av investeringar, vilket är glädjande.

1. Europaparlamentet riktar följande rekommendationer till rådet och kommissionen:

Inledning

- a) Rådet och kommissionen uppmanas att underlätta handläggningen, ingåendet och ratificeringen av associeringsavtalet.
- b) Rådet och kommissionen uppmanas att erinra sig att EU:s och vissa centralamerikanska republikers stats- och regeringschefer vid toppmötet mellan Europeiska unionen och Latinamerika och Västindien i Wien 2006 beslutade att inleda förhandlingar om ett associeringsavtal mellan de båda regionerna, med oktober 2007 som officiellt startdatum för förhandlingarna.
- c) Rådet och kommissionen uppmanas att erinra sig att Panama till en början följde förhandlingarna som observatör men i januari 2010 bad om att få medverka som förhandlingspartner, och att Europeiska unionen den 10 mars 2010 officiellt godkände Panamas medverkan.
- d) Rådet och kommissionen uppmanas att erinra sig att förhandlingarna slutfördes framgångsrikt i maj 2010 och att avtalstexten efter en period av juridisk granskning paraferades den 22 mars 2011 och undertecknades i Tegucigalpa den 28 juni 2012.
- e) Rådet och kommissionen uppmanas att erinra sig att associeringsavtalet mellan EU och Centralamerika, som ingicks i maj 2010, består av tre huvudsakliga pelare: politisk dialog, samarbete och handel.

Politisk dialog som nyckel till utveckling av den biregionala associeringen

- f) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att detta är det första övergripande associeringsavtalet mellan regioner, och att det är resultatet av en otvetydig politisk vilja från EU:s sida. Partnerskapet är avgörande steg framåt för Centralamerikas integration och går mycket längre än de vanliga diskussionerna om frihandel.
- g) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att förverkligandet av detta associeringsavtal med Centralamerika ingår i ett logiskt sammanhang med den politik för att stödja fredsbyggande, stabilitet och demokratisering i regionen som Europeiska unionen inledde under 1980-talet genom betydelsefulla politiska åtaganden med olika fredsavtal och Contadora-processen.
- h) Rådet och kommissionen uppmanas att välkomna de nya och särskilda möjligheter som den politiska dialogen i det nya associeringsavtalet erbjuder för de biregionala förbindelserna avseende dialog mellan regeringarna, parlamenten och civilsamhället, vilket utgör en kvalitetshöjning jämfört med den tidigare processen med San José-dialogen som inleddes 1984.
- i) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att avtalet har en parlamentarisk dimension genom att en parlamentarisk associeringskommitté inrättas bestående av

ledamöter från Europaparlamentet och av ledamöter från de centralamerikanska parlamenten. Kommittén ska informeras om associeringsrådets beslut och kan utfärda rekommendationer och få information om avtalets tillämpning.

- j) Rådet och kommissionen uppmanas att se till att associeringsavtalet genomförs på bästa möjliga sätt genom att fästa särskild uppmärksamhet vid de frågor som parlamentet framhåvt i denna resolution samt vid bestämmelserna i associeringsavtalets genomförandeförordning, och att stödja verksamheten inom den parlamentariska associeringskommittén.
- k) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att det avtal som ingåtts med Centralamerika innehåller en rad viktiga inslag som bidrar till att uppnå de mål för EU:s yttre åtgärder som anges i artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen, inbegripet till exempel utveckling och konsolidering av mänskliga rättigheter och demokrati samt en hållbar ekonomi och social och miljömässig utveckling.
- l) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att artikel 1 i avtalet innehåller bestämmelser om respekten för demokratiska principer, grundläggande mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen såsom väsentliga beståndsdelar för avtalet. Om någon av parterna inte respekterar dessa bestämmelser kommer åtgärder att vidtas, vilket även kan innebära att avtalet upphävs. Konkreta mekanismer bör ändå inrättas för att säkerställa att avtalets klausul om mänskliga rättigheter respekteras och efterlevs.
- m) Rådet och kommissionen uppmanas att överväga förslaget att kommissionen ska utarbeta en årlig rapport till Europaparlamentet för att övervaka och följa upp avtalet i dess helhet, inklusive aspekter som gäller demokratiska principer och mänskliga rättigheter.
- n) Rådet och kommissionen uppmanas att betrakta associeringsavtalet med Centralamerika som den mest lämpliga ramen för att på jämbördiga villkor göra insatser för att bekämpa sociala orättvisor och fattigdom, åstadkomma en utveckling som omfattar alla och ta itu med de sociala, ekonomiska och politiska utmaningar som fortfarande kvarstår.
- o) Rådet och kommissionen uppmanas att välkomna målsättningarna om en multilateral strategi för att bättre försvara gemensamma värden och mål och för att möta de globala utmaningarna på ett effektivt sätt.
- p) Rådet och kommissionen uppmanas att notera att det nya associeringsavtalet erbjuder nya möjligheter till dialog om bekämpning av narkotikahandel och organiserad brottslighet, i linje med den centralamerikanska regionala säkerhetsstrategi som regionens presidenter enats om. De olika åtaganden som parterna gjort när det gäller samordning avseende olaglig narkotikahandel, penningtvätt, finansiering av terrorism, organiserad brottslighet och korruption bör välkomnas.
- q) Rådet och kommissionen uppmanas att främja en balanserad medverkan från civilsamhället såväl i EU som i Centralamerika, genom att underlätta aktiv medverkan i olika forum, kommittéer eller underkommittéer. Inrättandet av en gemensam rådgivande kommitté som ska representera civilsamhället i EU och Centralamerika bör därför välkomnas.

Effektivt samarbete för fattigdomsbekämpning och för social sammanhållning

- r) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att den sociala sammanhållningen är ett prioriterat mål för den regionala samarbetspolitiken. Social sammanhållning är endast möjlig om man genom ordentlig utbildning, som även omfattar yrkesutbildning, minskar antalet fattiga, orättvisorna, det sociala utanförskapet och alla former av diskriminering. De sociala orättvisorna har inte minskats tillräckligt under de senaste åren och otryggheten är ett problem som väcker stor oro i Centralamerika.
- s) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på de möjligheter som detta avtal ger för att förbättra den sociala sammanhållningen och den hållbara utvecklingen, vilka utgör nyckelfaktorer för en konsolidering av den ekonomiska tillväxten, den sociala stabiliteten och av de demokratiska principerna.
- t) Rådet och kommissionen uppmanas att notera att åtaganden gjorts i fråga om samarbete för att modernisera statsapparaten och den offentliga förvaltningen, förbättra skatteindrivningssystemen och insynen, bekämpa korruptionen och straffriheten, förstärka rättsväsendet och för att låta civilsamhället medverka i ökad utsträckning.
- u) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på den överenskommelse som parterna nått när det gäller miljön, och vars mål bland annat omfattar förbättrad miljö kvalitet, en hållbar utveckling, samarbete vid hantering av naturkatastrofer och bekämpande av klimatförändringar, avskogning och ökenspridning samt bevarande av den biologiska mångfalden.
- v) Rådet och kommissionen uppmanas att bidra till att öka dynamiken i och stärka de ekonomiska och handelsmässiga förbindelserna samt bidra till integrationen av produktionssektorn inom de båda regionerna, i syfte att dra maximala fördelar av associeringsavtalets tillämpning, och på detta sätt främja en balanserad och hållbar tillväxt som gör att det uppstår nya möjligheter för ekonomin, handeln och investeringar vilka möjliggör ökad integrering av Centralamerika, både internt och externt, i det internationella handelssystemet.
- w) Rådet och kommissionen uppmanas att se till att de villkor som fastställs i associeringsavtalet uppfylls genom att försöka uppnå större synergier mellan de båda regionerna, dock utan att detta inverkar negativt på de allmänna intressena, bland annat när det gäller geografiska beteckningar och immateriella rättigheter samt EU:s ekonomiska och handelsmässiga prioriteringar.
- x) Rådet och kommissionen uppmanas att med hjälp av lämpliga tekniska och finansiella medel stimulera samarbete inom sektorer av strategisk betydelse för de båda regionerna, särskilt när det gäller handel och hållbar utveckling samt vetenskapligt och tekniskt samarbete på områden som institutionell kapacitetsuppbyggnad, regelharmonisering, tullförfaranden och statistiska rutiner, immateriella rättigheter, tillhandahållande av tjänster, offentlig upphandling, elektronisk handel, industriell utveckling, hållbar resursförvaltning, sanitära och fytosanitära normer, stöd till små och medelstora företag och stöd till diversifiering. Rådet och kommissionen bör även erkänna vikten av teknisk modernisering och innovation, något som kan uppnås med stöd av detta avtal.
- y) Rådet och kommissionen uppmanas att varje år organisera och främja det biregionala forumet för dialog med det civila samhället, och att försöka se till att den privata sektorn

och det civila samhället involveras genom en politik för företagens sociala ansvar som möjliggör smidiga förbindelser mellan dessa parter och en mer hållbar ekonomisk utveckling i Centralamerika.

- z) Rådet och kommissionen uppmanas att främja åtgärder som syftar till att sprida kunskap om associeringsavtalet till aktörer inom de båda regionerna och att främja anordnande av handelsmässor i de båda regionerna för att erbjuda möjligheter till upprättande av kontakter och samarbetsavtal, särskilt mellan små och medelstora företag.
- aa) Rådet och kommissionen uppmanas att stödja inrättandet av konkurrenskraftiga produktionscentrum som skapar mervärde i Centralamerika, och att föreslå att regionala handelsakademier inrättas både i latinamerikanska regioner och i EU-medlemsstater för att skapa kapacitetsutbyggnad bland små och medelstora företag genom tillhandahållande av utbildning om förutsättningarna för handel med jordbruksprodukter, varor och tjänster med partnerregionen.

Slutsatser

- ab) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att associeringsavtalet bidrar till målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen. Respekten för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och rättsstaten utgör grundläggande delar av avtalet.
- ac) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att den nuvarande handelsordningen, som är av tidsbestämd karaktär och baseras på ett unilateralt allmänt preferenssystem, är tänkt att utvecklas till en ömsesidig och framförhandlad struktur för successiv avreglering av handeln med varor och tjänster, liberalisering av offentlig upphandling och främjande av investeringar och att detta kommer att leda till en stabil ram för rättslig säkerhet och förutsebarhet som främjar det ömsesidiga förtroende som är oundgängligt för att handel och investeringar ska utvecklas.
- ad) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att social sammanhållning är ett prioriterat mål för den regionala samarbetspolitiken, och att det övergripande syftet är att minska fattigdomen, orättvisorna, det sociala utanförskapet och alla former av diskriminering.
- ae) Rådet och kommissionen uppmanas att ta fasta på att associeringsavtalet med Centralamerika utgör ett meningsfullt bidrag till de ansträngningar som görs för att uppnå regional, social och politisk integration och för att nå slutmålet för det biregionala strategiska partnerskapet mellan EU och Latinamerika.
- af) Rådet och kommissionen uppmanas att se till att associeringsrådet gör en övergripande utvärdering av associeringsavtalet när detta har tillämpats i fem år, och att det, vid behov, gör en översyn av avtalet med utgångspunkt i de resultat och konsekvenser som konstaterats i utvärderingen.

o

o o

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och

kommissionen.